

מה זה אקטיביזם סביבתי ואיך נהיה אקטיביסטים מערך שיעור למועצה ירוקה כיתות ד'-ו'

משך המפגש: 30 דקות

- ב. חשיבה על פיתרון: כיצד פתרו את הבעיה?
- ג. שותפים: במי נעזרו לצורך פתרון הבעיה - עמיתים, מומחים, הורים, מורים... ?
- ד. משאבים: באילו משאבים השתמשו?

סיפורים של תלמידים אקטיביסטים

סיפור 1:

נועם בן ה-10 שם לב שבגן השעשועים שליד בית הספר יש הרבה פסולת שמפריעה לו ולחבריו לשחק. במקום רק להתלונן, נועם מחליט לפעול. הוא מארגן עם חבריו יום ניקיון בגן השעשועים, מבקש עזרה מההורים ומהמורה, ואפילו מכין שלטים שמזכירים לכולם לזרוק את האשפה לפח.

מה נועם עשה כאקטיביסט?

- א. זיהה בעיה: יש לכלוך בפארק.
- ב. חשב על פיתרון: לנקות ולעודד שמירה על הסביבה.
- ג. פעל: גייס אנשים נוספים, דיבר עם מבוגרים והעלה מודעות לנושא.

מטרות המפגש:

1. להגדיר את המושג 'אקטיביזם סביבתי'
2. לזהות אתגרים סביבתיים בסביבה הקרובה של התלמידים
3. להניע לפעולה בתחום הסביבתי

מהלך המפגש:

שאלה לקבוצה: מה זה אקטיביזם סביבתי?

זו מילה שהגיעה מהשפה האנגלית. היא מתארת פעולה של יחידים או של קבוצה שמתארגנת יחד על מנת להביא לשינוי חברתי או סביבתי.

שאלה: למה צריך אקטיביזם סביבתי?

אנשים מזהים בעיה שמפריעה להם והם בוחרים לא להתעלם. הם בוחרים לפעול ולשנות את המצב.

הם מבינים שאם ימשיכו להתעלם במקרה הטוב המצב לא ישתנה ובמקרה הפחות טוב יהיה יותר גרוע.

הביאו דוגמא מהחיים שלכם - משהו שהפריע לי ומה שעשיתי כדי לפתור את הבעיה.

מחלקים את הכיתה לשלוש קבוצות. כל קבוצה מקבלת סיפור של תלמיד.ה אקטיביסט ומנתחת אותה על פי השאלות הבאות:

א. זיהוי הבעיה: מה הפריע לתלמידים?

נהיה אנחנו אקטיביסטים

א. זיהוי בעיה: האם אנחנו יכולים לזהות בעיות סביבתיות וחברתיות כמו נועם, רוני ויונתן?

כל קבוצה תנסה לאתר 3 בעיות סביבתיות בבית הספר או בקרבתו (להשראה אפשר לעיין בחוברת "[חידון הקיימות הגדול תשפ"ה](#)" באתר של איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד חבל יבנה. בחוברת יש הגדרות לנושאים סביבתיים שונים שאפשר להתייחס אליהם).

נכתוב את הבעיות שזיהינו. אפשר להתחיל את המשפט ב"מפריע לי ש....."

נאסוף מכל הקבוצות את הבעיות ונכתוב אותן על הלוח. חברי המועצה יבחרו באופן דמוקרטי מהרשימה בעיה אחת, ויתכננו כיצד לפתור אותה.

ב. חשיבה על פיתרון: נציע מה אנחנו יכולים לעשות כדי לפתור את הבעיה. מה דרוש לנו כדי להצליח? איזה כוחות יש לנו? מי יכול לעזור לנו? כיצד הפעולה שנעשה תשפיע על הגורמים השונים של הבעיה? האם נוכל לקחת אחריות על המעשים שנעשה?

נבנה תוכנית בשלבים.

ג. נצא לפעולה: עכשיו את מה שתכננו צריך לעשות בפועל בשטח.

נחלק תפקידים: למשל מי אחראי לדבר עם מורות / מנהלת / הורים...

מי אחראי לוודא שיש לנו את כל הציוד שאנחנו צריכים

מי אחראי על הפרסום בבית הספר או בשכונה (במידה וצריך לפרסם)

נקבע לוח זמנים: מתי אנחנו רוצים לפעול? האם יש דברים שצריך להספיק לפני כן? אם כן, צריך לקבוע גם להם תאריכי יעד.

ד. רפלקציה: לאחר הפעולה נסכם מה היה ונבדוק את עצמנו:

- האם הפעולה שעשינו תרמה לפתרון הבעיה?
- מה היה מוצלח?
- האם היינו יכולים לעשות אחרת?
- כיצד נכון להמשיך?

סיפור 2:

רוני בת ה-11 אוהבת ציפורים ושמה לב שפחות ציפורים מגיעות לחצר בית הספר כי אין להן איפה לשתות מים. היא מחליטה לעשות משהו בנוגע לזה. היא מבקשת מהמורה אישור להקים תחנת שתייה. יחד עם כמה חברים, הם ממלאים קערות מים ומניחים אותן בפינות בטוחות בחצר. רוני גם מכינה שלט על החשיבות של עזרה לציפורים, ומזמינה ילדים אחרים לעזור לשמור שהקערות יישארו מלאות במים.

מה רוני עשתה כאקטיביסטית?

- א. זיהתה בעיה: ציפורים מתקשות למצוא מים.
- ב. חשבה על פיתרון: להקים בחצר בית הספר תחנות שתייה לציפורים.
- ג. פעלה: גייסה אנשים, הקימה תחנת שתייה והביאה את חשיבות העזרה לציפורים למודעות של כולם.

סיפור 3:

יונתן בן ה-12 שם לב שבשכונה שלו יש ילדים שאין להם מספיק ספרים לקרוא בבית, וזה מפריע לו כי הוא אוהב לקרוא ורוצה שכולם יוכלו ליהנות מזה. הוא מציע לתלמידים בבית הספר להביא ספרים שהם כבר לא צריכים, ומארגן עם המורה פינה של "קח-תן" בשכונה. הוא גם מכין פוסטרים עם חבריו שמזמינים את תושבי השכונה להשתתף, ולתרום או לקחת ספרים.

מה יונתן עושה כאקטיביסט?

- א. זיהתה בעיה: ילדים שאין להם גישה לספרים בבית.
- ב. חשב על פיתרון: לארגן ספרייה קהילתית.
- ג. פעל: בבית הספר יונתן מציע שכולם יביאו ספרים שכבר לא צריכים, ומארגן עם המורה פינה של "קח-תן" בשכונה. יחד עם חבריו הם מכינים ותולים מודעות שמזמינות את תושבי השכונה להשתתף, ולתרום או לקחת ספרים.